

Studium Doskonalenia Kadr

Radom ul. Traugutta 61,
tel. / fax (048) 340 24 40, 340 22 18
e-mail: sdk5@wp.pl www.sdk.edu.pl

Nr 06/2005

NAUCZYCIELSKI

BIULETYN METODYCZNY

mgr Joanna Łapczyńska

„Rocznica Odzyskania Niepodległości”

Scenariusz poświęcony Rocznicy Odzyskania Niepodległości

Wstęp:

Prezentowany scenariusz z okazji Rocznicy Odzyskania Niepodległości jest montażem słowno-muzycznym mającym na celu zapewnienie uczniom kontaktu z historią Polski w czasach zaborów. W scenariuszu zostały wykorzystane utwory poetyckie i muzyczne nawiązujące do tematyki rozbiorów i zaborów Polski. Część słowna składa się z tekstu narratorów (wiadomości z podręcznika oraz innych źródeł historycznych). Dobrane teksty mają na celu prezentację istoty wydarzeń oraz oddziaływania na wyobraźnię widza.

Zaproponowana dekoracja wprowadza odpowiedni nastrój i oddaje charakter uroczystości.

Cele:

- rozwijanie potrzeby kontaktu z kulturą i historią,
- zapoznanie uczniów z dziejami swojego narodu,
- kształtowanie postawy patriotycznej,
- wdrażanie do poszanowania tradycji,
- integracja szkoły i środowiska lokalnego,
- rozwijanie zainteresowań teatralnych uczniów.

Dekoracja: na bordowym tle kontury Polski koloru białego; w środku orzeł biały; pod spodem napis: 1795 – 1918 „Żeby Polska była Polską”, udrapowana biało-czerwona flaga.

Słysząc melodię pieśni „Żeby Polska była Polską”. Z różnych stron wychodzą dzieci biorące udział w akademii i zajmują miejsca na scenie. Następnie słysząc słowa I zwrotki pieśni:

Z głębi dziejów, z krain mrocznych,
Puszcz odwiecznych, pól i stepów
Nasz rodowód, nasz początek,
Hen, od Piasta, Kraka, Lecha

Chór: Długi łańcuch ludzkich istnień
Połączonych myślą prostą:
Żeby Polska, żeby Polska,
Żeby Polska była Polską!

Narrator I:

Ile znoszono dla szczęścia pokolenia dziś żyjącego, którego część my stanowimy. Jest jakieś dziwne braterstwo idące wstecz do tego, co już wszystko spełnili. Nikogo z żywych nie można otoczyć w myśli taką czcią, świętą czcią, jak tych co zostali za nami w mroku niepamięci.

(St. Żeromski – Ludzie bezdomni, Księga cytatów,)

Narrator II:

To, co przeżyło jedno pokolenie,
Drugie przerabia w sercu i pamięci ....

(Artur Oppman – Pięciu poległych, Księga cytatów)

Uczeń I:

Warto się czasem zasłuchać
W wiatru granie,
Bieg historii,
Pokoleń przemijanie.

Uczeń II:

Warto się czasem zasłuchać
W grobów ciszę,
By mowę wieków usłyszeć.

Narrator I:

Dzieje naszej ojczyzny nie tylko dni spokojne i szczęśliwe tak jak obecnie. Często życiu minionych pokoleń towarzyszył strach, lęk przed

wrogiem, niewola i złowrogi szcęk broni. Przez ponad wiek kraj nasz nie istniał na mapach Europy.

Narrator II:

Wiem, to były czasy zaborów Rosja, Prusy i Austria rozdzieliły nasz kraj pomiędzy siebie. Polska, państwo niegdyś wielkie i dumne przestało istnieć.

Uczeń III:

Narodie! Niegdyś wielki, dziś w smutnej kolei
Wyzuty z sił, bogactwa, sławy i nadziei,
Co niegdyś mocą miecza i nauk wyborem
Postronnych byłeś dziwem, pogromem i wzorem!
Dziś pod jarzmem zhańbienia, klęsków i niewoli
Dumnym jesteś igrzyskiem i pastwą swawoli.

(J. Jasiński Do narodu)

Uczeń IV:

Ojczyzno moja, na końcuś upadłaś!
Zamożna kiedyś i w sławę, i w siłę!

Ta, co od morza aż do morza władała,
Kawałka ziemi nie ma na mogiłę!

(F. Karpiński Żale Sarmaty)

Uczeń V:

Szarpały Ciebie trzy orły czarne.
Chciały Cię wtrącić w groby cmentarne.
Potęgi wrogów dziś się rozchwiały,
Ale ty żyjesz, nasz orle biały.

Narrator III:

Prześladowani, skazani na tułaczkę Polacy, nie stracili ducha. Wierzyli, że Polska odzyska niepodległość. Nadszedł rok 1830. 29 listopada młodzi żołnierze ze Szkoły Podchorążych w Warszawie pod wodzą Piotra Wysockiego chwycili za broń. Ruszyli przeciwko wojskom rosyjskim, rozpoczynając powstanie listopadowe.

Uczeń VI:

Idźcie, mężni młodzieńcy, pełni świetnej cnoty
Mścić się naszych ucisków i naszej sromoty.
Idźcie, ojczyzna żąda, by wasz miecz wygładził
Razem tego, co naszedł i tego, co zdradził.

Słysząc kolejny fragment pieśni „Żeby Polska była Polską”

Wtedy kiedy los nieznany
Rozsypywał nas po kątach,
Kiedy obce wiatry gnały
Obce orły na proporcach,

Chór:

Przy ogniskach wybuchała
Niezmierzona nuta swojska...
Żeby Polska, żeby Polska
Żeby Polska była Polską!

Zrzucał uczeń portret cara,
Ksiądz Ściegienny wznosił modły,
Opatrywał wóz Drzymała,
Dumne wiersze pisał Norwid

Chór:

I kto szablę mógł utrzymać,
Ten formował legion, wojsko:
Żeby Polska, żeby Polska
Żeby Polska była Polską!

Narrator I:

Powstanie upadło. Rozpoczęły się aresztowania. Tysiące pognano na Sybir. Tysiące opuściło kraj. Jednak myśl o wolności nie zgasła.

Narrator II:

Jeszcze raz, w styczniu 1863 r. Polacy poderwali się do walki.

Uczeń VII.

Dzieci! Był rok – rok 63. Śnieżył się styczeń
Poszli niepomini przestrogi obliczeń.
Poszli, by walczyć najgodniej, najprościej.
Życie poświęcić przy budowie dzieła,
Które się zwało wskrzeszeniem wolności,
I krzyknąć światu – Polska nie zginęła!

Uczeń VIII:

Dzieci! Był taki rok – rok 63.
Bój beznadziejny, odwaga bez miary.
Przez krew, łzy, droga mozolna.
Był przedostatni etap.
Próba wiary – aby w nas dzisiaj
Żyła Polska wolna!

Chór śpiewa „Pierwsza brygada”

Narrator III:

Latem 1914 roku wybuchła I wojna światowa. Pięć wielkich mocarstw europejskich gotowało swój oręż do walki, wśród nich zaborcy naszego kraju. W sercach Polaków umęczonych niewolą znów narodziła się nadzieja. Rozpoczął się ostatni etap walki o wolność.

Na scenę wychodzi uczeń w żołnierskim płaszczu.

Żołnierz:

Synkowie moi, poszedłem w bój,
Jako wasz dziadek, a ojciec mój,
Jako ojca ojciec i ojca dziad,
Co z Legionami przemierzył świat,
Szukając drogi przez krew i blizny
Do naszej wolnej Ojczyzny!

Synkowie moi, da nam to Bóg,
Że spadną wreszcie kajdany z nóg,
I nim wy męskich dojdziecie sił
Jawą się stanie, co dziadek śnił:
Szczęściem zakwitnie krwią wieków żyzny
Łan naszej wolnej Ojczyzny!

Synkowie moi, lecz gdy Pan
Nie dał wzejść zorzy z krwi naszych ran,
To jeszcze w waszej piersi jest krew
Na nowy świętej wolności siew:
Na bój dla naszej Ojczyzny!

(J. Żuławski – Do moich synów, Antologia 120-u)

Chór śpiewa „Wojenko, wojenko”

Wychodzi chłopiec z karabinem i dziewczyna niosąca bukiet białych róż.

Chłopiec:

Słyszeliście? Grzmia armaty,
Rozpoczął się bój!
Żegnaj łąko, drzewa, chaty
Dalej koniu mój bułany
Ruszaj, czas już czas.
Matko, ojciec mój kochany,
Żegnam, żegnam was.

Dziewczyna z bukietem róż śpiewa:

Rozkwitały pąki białych róż,
Wróc Jasieńku, wróc z wojenki , wróc.
Wróc, ucałuj jak za dawnych lat.
Dam ci za to róży najpiękniejszy kwiat.

Kładłam ci ja idącemu w bój,
Białą różę na karabin twój.
Nim żeś odszedł, Jasiuleńku stąd,
Nim żeś próg przestąpił,
Kwiat na ziemi zwiądl.

Chór:

Jasieńkowi nic nie trzeba już,
Bo mu kwitną pęki białych róż.
Tam pod jarem gdzieś w wojence padł.
Wyrósł na mogile czarny krzyża znak.

Narrator:

Nadszedł upragniony 1918 rok. Wielka radość! Koniec wojny!
11 listopada Polska odzyskuje niepodległość.

Chór śpiewa: „ Pierwsza Brygada”**Uczeń IX:**

Polsko, nie jesteś ty już niewolnicą!
Łańcuch twych kajdan stał się tym łańcuchem,
Na którym z lochu, co był twą stolicą
Lat sto, swym własnym dźwignęłaś się duchem.

Uczeń X:

Dzisiaj wielka jest rocznica –
Jedenasty Listopada!
Tym, co zmarli za ojczyznę,
Hołd wdzięczności Polska składa.
Im to bowiem zawdzięczamy
Wolność – polską mowę w szkole,
To, że tylko z ksiąg historii
Poznajemy dziś niewolę.
Uroczyście biją dzwony,
W mieście flagi rozwinięto...
I me serce się raduje, że obchodzę Polski święto.

Na scenę wychodzi żołnierz.

Żołnierz:

Każda epoka ma swe własne cele
I zapomina o wczorajszych snach:
Nieście więc wiedzy pochodnie na czele
I nowy udział bierzcie w wieków dziele.
Przyszłości podnieście gmach!

Ale nie depreczcie przeszłości ołtarzy.
Choć macie sami doskonalsze wznieść,
Na nich się jeszcze święty ogień żarzy,
I miłość ludzka stoi tam na straży,
I wy winniście im cześć!

Uroczystość kończy ostatni fragment pieśni „Żeby Polska była Polską”

Matki, żony w mrocznych izbach
Wyszywały na sztandarach
Hasło „Honor i Ojczyzna”,
I ruszała w pole wiara.

Chór:

I ruszała wiara w pole,
Od Chicago do Tobolska,
Żeby Polska, żeby Polska,
Żeby Polska była Polską!

Bibliografia:

„Tworzymy, przygotowujemy, wystawiamy” praca zbiorowa, wydawnictwo KOGA, Kielce 2000r.;

Wiersze okolicznościowe dla klas 4-8. Wybór Józef Marek Śnieciński, Warszawa 1998; Uroczystości szkolne w szkole podstawowej, praca zbiorowa pod redakcją Doroty Cuber.

NAUCZYCIELSKI BIULETYN METODYCZNY:

dotychczas ukazały się:
w latach 2004-2005 wydano zeszyty metodyczne

Numer publikacji:	Imię i nazwisko autora:	Miejsce pracy:	Tytuł publikacji:
01/2004	Małgorzata Smerda	ZSZ im. J. Kilińskiego w Radomiu	Projektowanie i konstrukcja obuwia
02/2004	Ewa Jasińska	ZSZ im. J. Kilińskiego w Radomiu	Modelowanie
03/2004	Małgorzata Tyczyńska	ZSZ im. J. Kilińskiego w Radomiu	Praktyczna nauka zawodu
04/2004	Renata Żabicka	Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. J. Korczaka w Radomiu	Przygotowanie czytelników uczniów upośledzonych umysłowo z szkole zawodowej
05/2004	Urszula Szarek	PSP w Dzierzkówku Starym	Powtórzenie i utrwalenie wiadomości o Afryce
06/2004	Joanna Dziwerek Jadwiga Kiljanek	PSP Nr 33 w Radomiu	Komputer – „Przyjaciel czy wróg dziecka”
07/2004	Małgorzata Ziółkowska Dorota Grabska	PSP Nr 3 w Radomiu	Święto Niepodległości
08/2004	Jolanta Grzywacz		Sposób obrazowania we fragmencie Księgi III „Pana Tadeusza” A. Mickiewicza
09/2004	Barbara Siechowicz	CKU w Radomiu	Zwiedzamy najciekawsze miejsca i regiony Rosji
10/2004	Małgorzata Ziółkowska	PSP Nr 3 w Radomiu	Główne założenia integralnego programu profilaktycznego
11/2004	Renata Żabicka	Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. J. Korczaka w Radomiu	Problemy podejmowania pracy przez wychowanków placówek specjalnych
12/2004	Mirosława Gołąbek	Przedszkole Publiczne Nr 3 w Radomiu	Wpływ telewizji na rozwój emocjonalny dziecka w wieku przedszkolnym
13/2004	Teresa Elżbieta Cis	PSP Nr 8 w Radomiu	Zasoby przyrody odnawialne i nieodnawialne
14/2004	Lidia Kliszcz Grażyna Wasiak Radosław Starczewski	II LO w Radomiu	Test pomiarowy w zakresie „Pole elektryczne”
15/2004	Jan Bogdan Kępczyński	PSP w Kaszowie	Rozwój sprawności motorycznej dzieci w okresie rozwoju osobniczego oraz sposoby oceny, pomiaru zdolności i umiejętności motorycznej
16/2004	Małgorzata Wiederek	PSP Nr 8 w Radomiu	Kształtowanie pojęć przyrodniczych w nauczaniu zintegrowanym
17/2004	Anna Swat	II LO w Radomiu	Powtórzenie wiadomości z fizyki w gimnazjum w zadaniach

18/2004	Ewa Dygas	Przedszkole Publiczne Nr 12 w Radomiu	Wychowanie przedszkolne dla pięcioletków
19/2004	Sylwia Pakulniewicz		Projekt jako metoda nauczania
20/2004	Anna Swat	II LO w Radomiu	Powtórzenie wiadomości z fizyki w gimnazjum w zadaniach część II
21/2004	Barbara Siechowicz	CKU w Radomiu	Konkurs wiedzy o Rosji
22/2004	Renata Janczyk		Dni zdrowia w naszej szkole
23/2004	Elżbieta Ciszewska		Metody twórcze w interpretacji Rudolfa Labana i Karola Orffa
24/2004	Lidia Ferensztajn	PSP Nr 33 w Radomiu	Agresja u dzieci – przyczyny i zapobieganie
25/2004	Ewa Drewniak	Przedszkole Publiczne Nr 6 w Radomiu	Dziwne zabawki – zabawy matematyczne
26/2004	Renata Tamborek	PSP Nr 33 w Radomiu	„Charakterystyka rozwoju umysłowego dzieci w wieku przedszkolnym,4 ze szczególnym uwzględnieniem mechanizmu kształtowania pojęć”
27/2004	Katarzyna Brodowska	Ośrodek Szkolno – Wychowawczy im. J. Korczaka w Radomiu	„Jak radzić sobie z agresją?” – cykl zajęć profilaktyczno – wychowawczych przeznaczony dla młodzieży z dysfunkcją intelektualną
28/2004	Katarzyna Brodowska	Ośrodek Szkolno – Wychowawczy im. J. Korczaka w Radomiu	„Podmiotowość w kształceniu i wychowaniu młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie w stopniu lekkim
29/2004	Anna Michalczyk	V Liceum Ogólnokształcące im. R. Traugutta	„Scenariusz lekcji: Thanksgiving Day – history, tradition and customs – reading and speaking”
01/2005	Anna Żyła	PSP nr 34 w Radomiu	„Zajęcia plenerowe w klasach IV-VI”
02/2005	Joanna Łapczyńska	PSP w Starych Zawadach	Sprawdzian badający kluczowe kompetencje z matematyki na początku klasy IV
03/2005	Anna Michalczyk	V Liceum Ogólnokształcące im. R. Traugutta	Scenariusz lekcji: The early history of Ireland – reading and speaking
04/2005	Gutowska Edyta		Wychowawcza rola zajęć terenowych w kształceniu ekologicznym
05/2005	Szewczyk Alina		Piosenki w nauczaniu języków obcych

Skład komputerowy: Marcin Urbański

Redakcja: Zespół SDKO

Copyright by
Studium Doskonalenia Kadr Oświatowych
Radom – 2005.
Egzemplarz promocyjny i bezpłatny.

Wszelkie prawa zastrzeżone. Publikacji tej bez zgody właściciela praw autorskich nie można kopiować, przedrukowywać i rozpowszechniać w całości lub fragmentach, łącznie z wykorzystaniem systemów przekazywania i odtwarzania informacji.
Powyższe zastrzeżenie nie dotyczy nauczycieli wykorzystujących publikację do własnego doskonalenia.

Studium Doskonalenia Kadr Oświatowych
Placówka o zasięgu ogólnokrajowym z wpisem do rejestru niepublicznych placówek doskonalenia nauczycieli Mazowieckiego Kuratora Oświaty pod numerem 1/NPDN/2000.

Adres do korespondencji:

Studium Doskonalenia Kadr Oświatowych
Radom ul. Traugutta 61
tel. / fax (048) 340-24-40, tel. 340-22-18,
kom. 0 502 665 341, 0 600 884 774
[e-mail: sdk5@wp.pl](mailto:sdk5@wp.pl) www.sdk.edu.pl

Radom, dn. ....

OŚWIADCZENIE

Ja, niżej podpisana .....,
legitymująca się dowodem osobistym (*seria, numer*).....,
zamieszkała w (*adres*).....,
oświadczam, że jestem autorką przekazanych do publikacji materiałów
metodycznych pt.....

.....
Materiały te udostępniam Studium Doskonalenia Kadr s.c. celem opublikowania
ich w Nauczycielskim Biuletynie Metodycznym.

.....
(*podpis*)

Wyrażam zgodę na umieszczenie mojej publikacji na stronie internetowej
Studium Doskonalenia Kadr Oświatowych.

TAK

NIE

.....
(*podpis*)